

Seat No. : _____

MR-204

May-2025

B.A., Sem.-IV

EC-II-214 : Psychology
(Child Development – II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. વ્યક્તિત્વનો શાબ્દિક અર્થ આપી, બાળકનો વ્યક્તિત્વ વિકાસ સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

1. બાળકના વ્યક્તિત્વ વિકાસ પર અસર કરતાં ઘટકોની ચર્ચા કરો. 14

2. ભાષા એટલે શું ? બાળકના ભાષા વિકાસના વિવિધ તબક્કાઓ વર્ણવો. 14

અથવા

2. ભાષાના ચાર પાસાઓની સમજૂતી આપો. 14

3. બુદ્ધિની વ્યાખ્યા આપી, બુદ્ધિ વિકાસની અવસ્થાઓની સ્પષ્ટ સમજૂતી આપો. 14

અથવા

3. સર્જનાત્મકતાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી, સર્જનાત્મકતાના વિકાસ અંગેના આવશ્યક સંશોધનોનું વર્ણન કરો. 14

4. નૈતિક વર્તન એટલે શું ? નૈતિક સમજ પર અસર કરતા ઘટકોની સમજૂતી આપો. 14

અથવા

4. આત્મનિયંત્રણ એટલે શું ? આત્મનિયંત્રણનો વિકાસ કેવી રીતે થાય છે સ્પષ્ટ કરો. 14

5. નીચેના વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે લખો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) એકથી પાંચ વર્ષે બાળક પોતાની જાતિ મુજબના રમકડાઓની પસંદગી દર્શાવે છે.
- (2) બાળકના વ્યક્તિત્વના વિકાસમાં શિક્ષકોનો ફાળો પણ અગત્યનો હોય છે.
- (3) વ્યક્તિત્વને વ્યક્તિના આંતરિક મનોવૈજ્ઞાનિક ઘટકોના સંગઠન તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (4) ભાષામાં શાબ્દિક પ્રતીકોનું સંયોજન થતું નથી.
- (5) છ વર્ષની વયે બાળકનો શબ્દભંડોળ 5000 શબ્દોનો હોય છે.
- (6) બાળકના ભાષા વિકાસની સિદ્ધિ અંગે ફ્રોઈડે અભ્યાસ કર્યો હતો.
- (7) વિશ્વની સૌપ્રથમ બુધ્ધિ કસોટી 1905માં પ્રસિદ્ધ થઈ હતી.
- (8) પિયાજે અનુસાર બોધાત્મક વિકાસ બાળકમાં પ્રથમ વર્ષથી જોવા મળે છે.
- (9) 130થી વધુ બુધ્ધિચાંક એ અતિ-વિશેષ બુધ્ધિ દર્શાવે છે.
- (10) નૈતિકતાના મુખ્ય બે ઘટકો છે.
- (11) એકથી બે વર્ષનું બાળક અનુભવેલા દૃષ્ટાંતોનું અનુકરણ કરે છે.
- (12) બાળકોમાં આક્રમકતા જન્મથી જ જોવા મળે છે.

Seat No. : _____

MR-204

May-2025

B.A., Sem.-IV

EC-II-214 : Psychology (Child Development – II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. Explain the verbal meaning of personality and clarify Personality Development of child. 14

OR

1. Discuss the factors affecting the personality development of a child. 14
2. What is language ? Describe various stages of child language development. 14

OR

2. Explain the four aspects of language. 14
3. Define Intelligence. Explain the stages of intelligence development. 14

OR

3. Clarify the meaning of creativity. Describe the resources required on the development of Creativity. 14
4. What is ethical behaviour ? Explain the factors affecting moral understanding. 14

OR

4. What is self-control ? Explain how self-control can be developed. 14

5. State whether the following statements are **true** or **false** : (Any **seven**)

14

- (1) During 1 to 5 years, the child shows preference for toys according to his/her gender.
 - (2) The role of teachers is also important in the development of child's personality.
 - (3) Personality is defined as the organisation of an individual's internal psychological components.
 - (4) Language doesn't organise literal symbols.
 - (5) At the age of 6, a child has vocabulary of 5000 words.
 - (6) Freud studied the achievement of child language development.
 - (7) World's first intelligent test was published in 1905 A.D.
 - (8) According to Piaget, cognitive development occurs in a child from the first year.
 - (9) An IQ above 130 indicates super special intelligence.
 - (10) Ethics has two main components.
 - (11) A child of one or two years imitates experienced examples.
 - (12) Aggression in children is seen from birth.
-